

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูและผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2527

ตัวอย่างประชากรได้จากการสุ่มแบบแยกประเภท (Stratified random sampling) โดยชั้นแรกผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโรงเรียนประถมศึกษา ร้อยละ 25 ของโรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละเขตทั้ง 24 เขต จะได้จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 105 โรงเรียน และจะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน 105 คน ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้น ต่อจากนั้นสุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน ร้อยละ 10 ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคืนแต่ละโรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) จะได้จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 382 คน เมื่อรวมกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 105 คน จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 487 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถามสภาพการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยใน 4 ด้าน คือ กิจกรรมด้านความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย กิจกรรมในการเดินทางไป-กลับโรงเรียน กิจกรรมเกี่ยวกับการโดยสารรถประจำทาง และกิจกรรมด้านการปฏิบัติตามกฎจราจร ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะ ลักษณะ ของแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประเมินค่า แบบปลายเปิด และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และสังเกตการจัดกิจกรรม ในโรงเรียนตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขออนุญาตสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อการแจกแบบสอบถามในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยผู้วิจัยไปส่งและรับคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 419 ฉบับ จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 487 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 86.03

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพภาพของโรงเรียน และสภาพการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัย วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการจัดกิจกรรม วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพภาพของโรงเรียน
โรงเรียนส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในวัดถึงร้อยละ 46.67 และตั้งอยู่ในสวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 2.22 ลักษณะของสนามโรงเรียน น้ำไม่ท่วมร้อยละ 41.11

มีน้ำท่วมเป็นบางโอกาส ร้อยละ 35.55 มีสนามไม่เพียงพอเพื่อการออกกำลังกาย ร้อยละ 52.22 มีเพียงพอ ร้อยละ 46.67 และไม่มีสนาม ร้อยละ 1.11 มีโรงเรียนที่เคยได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนดีเด่น ร้อยละ 27.78 และไม่เคยได้รับการคัดเลือก ร้อยละ 72.22 จำนวนบุคลากรในโรงเรียนมีเพียงพอ ร้อยละ 54.44 น้อยไป ร้อยละ 43.33

2. สถานภาพของครูผู้สอนแบบสอบถาม

เป็นเพศหญิง ร้อยละ 73.95 เพศชาย ร้อยละ 26.05 มีอายุอยู่ในระหว่าง 35 - 44 ปี มากที่สุด ร้อยละ 41.02 มีอายุราชการระหว่าง 5 - 10 ปี มากที่สุด ร้อยละ 38.62 รองลงมา มีอายุราชการระหว่าง 11 - 15 ปี ร้อยละ 21.56 สำหรับวุฒิการศึกษาจะอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มากที่สุด ร้อยละ 76.65 และมีวุฒิสองกว่าปริญญาตรี น้อยที่สุด ร้อยละ 2.39 ครูส่วนมากจะปฏิบัติงานในหน้าที่ครูประจำชั้น มากที่สุด ร้อยละ 66.17 รองลงมา คือครูพิเศษ ร้อยละ 54.79

3. สภาพการณ์ในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยในส่วนของผู้บริหารโรงเรียน

3.1 การจัดกิจกรรมด้านความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่แบบสอบถาม ทอบว่า โครงการที่โรงเรียนได้ปฏิบัติ เป็นโครงการของกรุงเทพมหานครมากที่สุด ร้อยละ 65.65 และเป็นโครงการที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเอง ร้อยละ 35.55 ส่วนผู้รับผิดชอบโครงการ คือ คณะกรรมการครู มากที่สุด ร้อยละ 91.11 รองลงมา คือ คณะกรรมการนักเรียน ร้อยละ 16.67 ลักษณะการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน คือ รับจ้างหรือให้บริการมากที่สุด ร้อยละ 70.00 รับราชการหรือทำงานรัฐวิสาหกิจ น้อยที่สุด เพียงร้อยละ 1.11 สภาพฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองจะอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ มากที่สุด ร้อยละ 86.67 แหล่งสนับสนุนเครื่องแต่งกายนักเรียนได้รับจากกรุงเทพมหานคร มากที่สุด ร้อยละ 98.89 รองลงมา ได้รับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา ร้อยละ 36.67 ส่วนสภาพการแต่งกายของนักเรียน สะอาดเรียบร้อยดี มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 85.56 ยังไม่สะอาดเรียบร้อย มีจำนวนร้อยละ 14.44 โรงเรียนมีวิธีตรวจเครื่องแต่งกายโดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ตรวจ มากที่สุด ร้อยละ 87.78 รองลงมา ให้ครูเวรเป็นผู้ตรวจ ร้อยละ 68.89

สาเหตุของการทำมิดินัยค่านการแต่งกาย ความความคึกเห็นของครูผู้คอมแบบสอบถาม เกิดเนื่องจากสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง มากที่สุด ร้อยละ 27.78 รองลงมาเป็นการขาดความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครอง ร้อยละ 78.89 และโรงเรียนมีวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการฝึกวินัยค่านความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย โดยการจัดเขียนป้ายคำขวัญ คติเตือนใจ คัดตามบริเวณโรงเรียนมากที่สุด ร้อยละ 73.33 และจัดประกวดเรียงความหรือคำขวัญเกี่ยวกับความสะอาด น้อยที่สุด ร้อยละ 48.89

3.2 การจัดกิจกรรมค่านการเดินทางไป-กลับโรงเรียน โรงเรียนตั้งอยู่ในย่านที่พักอาศัยมากที่สุด ร้อยละ 43.33 รองลงมาตั้งอยู่ในบริเวณศาสนสถาน ร้อยละ 34.44 วิธีการเดินทางไป-กลับโรงเรียนของนักเรียน จะเดินแถวเป็นสาย ความเส้นทางกลับบ้านมากที่สุด ร้อยละ 92.22 เดินแถวโดยแบ่งแยกชาย-หญิง น้อยที่สุด ร้อยละ 1.11 และผู้ทำหน้าที่ดูแลความประพฤตินักเรียน คือ ครูเวรมากที่สุด ร้อยละ 95.55 และให้ภารโรงทำหน้าที่ดูแลความประพฤตินักเรียน น้อยที่สุด ร้อยละ 2.22

3.3 การจัดกิจกรรมค่านการโดยสารรถประจำทาง จำนวนนักเรียนที่ต้องใช้บริการรถประจำทาง น้อยที่สุด มีจำนวนร้อยละ 33.33 และต้องใช้บริการรถประจำทางมาก มีจำนวนร้อยละ 16.67 จำนวนรถประจำทางที่นักเรียนต้องใช้บริการมากกว่า 4 สาย มีมากที่สุด ร้อยละ 28.89 รองลงมามี 2 สาย ร้อยละ 20.00 และในจำนวนนี้มีโรงเรียนที่ไม่มีรถประจำทางผ่าน ร้อยละ 6.67 ในรอบปีที่ผ่านมา มีนักเรียนได้รับอุบัติเหตุจากการโดยสารรถประจำทาง ร้อยละ 24.44 โดยมากเจ็บ 29-ราย เสียชีวิต 4 ราย ผู้ทำหน้าที่ดูแลนักเรียน ขึ้น-ลงรถโดยสารประจำทาง คือ ครูเวรมากที่สุด ร้อยละ 67.78 และฝ่ายบริหารน้อยที่สุด ร้อยละ 4.44 และจะปฏิบัติหน้าที่ดูแลการขึ้น-ลงรถโดยสารประจำทางของนักเรียนเฉพาะเวลาเย็น มากที่สุด ร้อยละ 65.55 ดูแลเฉพาะเวลาเช้าก่อนเข้าเรียนน้อยที่สุด ร้อยละ 5.55 ในการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการฝึกวินัยค่านการโดยสารรถประจำทางนั้น โรงเรียนใช้วิธีการอบรมนักเรียนในเรื่องมารยาทในการโดยสารรถประจำทางมากที่สุด ร้อยละ 92.22 และเชิญวิทยากรจากองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพน้อยที่สุด ร้อยละ 11.11

3.4 การจกกิจกรรมคานการปฏิบัติตามกฎจราจร สถานที่ตั้งโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์กับสภาพการจราจร จะอยู่ในชอยซึ่งไม่มีรถโดยสารประจำทางผ่านมากที่สุด ร้อยละ 52.22 และใช้การจราจรทางน้ำเป็นหลัก น้อยที่สุด ร้อยละ 3.33 การข้ามถนนของนักเรียน จะใช้ทางข้ามและใช้ขงสัญญาณปลอดภัยของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ มีจำนวนเท่ากัน มากที่สุด ร้อยละ 46.67 และข้ามถนนโดยใช้สัญญาณไฟจราจรน้อยที่สุด ร้อยละ 11.11 ส่วนผู้อำนวยความสะดวกในการข้ามถนนของนักเรียน คือ ครูเวร มากที่สุด ร้อยละ 70.00 รองลงมา คือ ตำรวจจราจร ร้อยละ 31.11 คานการนำเอากฎจราจรมาประยุกต์เพื่อใช้ในโรงเรียนนั้น ใช้วิธีฝึกให้นักเรียนเดินซิกซาวนระเบียงหรือบันได มากที่สุด ร้อยละ 95.55 ส่วนการจกทำทางข้ามภายในโรงเรียนนั้น มีน้อยที่สุด ร้อยละ 4.44 สำหรับการจกกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการฝึกวินัยคานการปฏิบัติตามกฎจราจร ใช้วิธีจกประกวดเรียงความหรือคำขวัญ และเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ มีจำนวนเท่ากัน คือ มากที่สุด ร้อยละ 46.67 จกพิมพ์หนังสือหรือคู่มือการปฏิบัติตามกฎจราจร มีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 2.22 และมีโรงเรียนที่ไม่ได้จกกิจกรรม ร้อยละ 1.11

4. สภาพการในการจกกิจกรรมสร้างเสริมวินัยในส่วนของครู

4.1 การจกกิจกรรมคานความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย ครูผู้ควบคุมแบบสอบถาม ตอบว่า ครูประจำชั้นจะเป็นผู้ตรวจเครื่องแต่งกายนักเรียนมากที่สุด ร้อยละ 70.66 รองลงมาคือ ครูเวร ร้อยละ 30.24 และมีครูที่ไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมน้อยที่สุด ร้อยละ 0.60 ระยะเวลาการตรวจเครื่องแต่งกาย จะตรวจก่อนนักเรียนเข้าห้องเรียนมากที่สุด ร้อยละ 44.91 รองลงมาจะตรวจในขณะที่นักเรียนเข้าแถวเคารพธงชาติ ร้อยละ 31.74 ความสม่ำเสมอในการตรวจ ครูจะตรวจทุกวันมากที่สุด ร้อยละ 50.90 และตรวจทุกครั้งที่มีชั่วโมงสอนน้อยที่สุด ร้อยละ 1.19 ความนิคทางวินัยคานการแต่งกายที่ตรวจพบมากที่สุดคือ นักเรียนชายไม่สอดชายเสื้อไว้ในกางเกง ร้อยละ 45.80 รองลงมา นักเรียนไม่สวมถุงเท้า-รองเท้า ร้อยละ 41.92 และไว้ผมยาวเกินกำหนดน้อยที่สุด ร้อยละ 0.30 วิธีการลงโทษนักเรียนที่นิควินัยคานการแต่งกาย ครูจะใช้วิธีว่ากล่าวตักเตือนมากที่สุด ร้อยละ 85.03 และให้นักเรียนกล่าวสารภาพโทษหน้าแถว มีน้อยที่สุด ร้อยละ 0.30 การแต่งเครื่องแบบพิเศษของนักเรียน จะแต่งเครื่องแบบลูกเสือ และบุคลากร มีจำนวน

เท่ากันมากที่สุด ร้อยละ 89.22 รองลงมาคือ เครื่องแบบชุดฝึกพลศึกษา ร้อยละ 73.95 ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งเครื่องแบบพิเศษ นักเรียนแต่ง ถูกของตามระเบียบเป็นส่วนน้อย มีจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 4.49 การจัดกิจกรรม เพื่อสนับสนุนการฝึกวินัยด้านความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเครื่อง แต่งกาย ครูจะใช้วิธี อบรมนักเรียนให้เห็นความสำคัญอย่างสม่ำเสมอ มากที่สุด ร้อยละ 68.86 รองลงมาใช้วิธีสอดแทรกการสอนในบทเรียนที่สัมพันธ์กัน ร้อยละ 63.17 และมีครูที่ไม่ได้จัดกิจกรรม น้อยที่สุด ร้อยละ 1.80

4.2 การจัดกิจกรรมด้านการเดินทางไป-กลับ โรงเรียนในการ เตรียมตัวนักเรียนก่อนเดินแถวกลับบ้าน ครูจะให้ให้นักเรียนเข้าแถวรวมทั้งสนามโรงเรียน มากที่สุด ร้อยละ 72.15 รองลงมาให้นักเรียนเข้าแถวเตรียมหน้าห้องเรียน ร้อยละ 27.85 ลักษณะการเดินแถวกลับบ้านของนักเรียนจะเดินเป็นสาย ๆ ตามเส้นทาง กลับบ้าน มากที่สุด ร้อยละ 91.32 และให้เดินแถวกลับบ้านโดยแบ่งแยกชายหญิง น้อยที่สุด ร้อยละ 11.98 สภาพการเดินทางไป-กลับโรงเรียน นักเรียนจะเดินไป ตามถนนซอยมากที่สุด ร้อยละ 77.54 และเดินไปตามคันนาหรือทุ่งนา น้อยที่สุด ร้อยละ 14.67 สภาพของนักเรียนขณะเดินแถวกลับบ้าน เป็นระเบียบเรียบร้อยดี ร้อยละ 60.78 ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างยิ่ง ร้อยละ 3.99 ลักษณะการควบคุมดูแลนักเรียน ขณะเดินแถวกลับบ้าน ครูจะเดินตามแถวนักเรียนไปตลอดจนถึงจุดที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 51.50 รองลงมาครูยืนควบคุมดูแลนักเรียนตามจุดที่กำหนด ร้อยละ 49.10 ครูปฏิบัติ หน้าที่ควบคุมดูแลนักเรียนขณะเดินแถวกลับบ้าน คือ ครูเวร มากที่สุด ร้อยละ 82.33 และน้อยที่สุด คือครูผู้สอนบุคลากร-ลูกเสือ และสารวัตรนักเรียน ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 0.60 พฤติกรรมของนักเรียนที่กระทำผิดวินัยขณะเดินแถวกลับบ้านเท่าที่ครู พบเห็นมากที่สุด คือ นักเรียนเข้าหยกกันขณะเดินแถว ร้อยละ 62.57 น้อยที่สุด คือ นักเรียนแตกแยกออกจากแถวเพื่อแวะซื้อของ ร้อยละ 14.67 และมีโรงเรียนที่ไม่มี นักเรียนกระทำผิด ร้อยละ 2.09 วิธีการลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดวินัยขณะเดินแถว กลับบ้าน ใช้วิธีว่ากล่าวตักเตือนมากที่สุด ร้อยละ 87.12 และน้อยที่สุดคือ การลง โทษให้เป็นผู้ถือธง ร้อยละ 0.30 สภาพของทางเดินไป-กลับระหว่างบ้านและโรงเรียน ที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติของนักเรียนนั้น เหมาะสมสามารถปฏิบัติได้ ร้อยละ 63.17 ไม่เหมาะสม ร้อยละ 36.83

4.3 การจัดกิจกรรมด้านการโดยสารรถประจำทาง ลักษณะการจัดให้นักเรียนรถรถประจำทาง ครูจะให้นักเรียนเช่าแถวตามสายของรถประจำทางที่ให้บริการมากที่สุด ร้อยละ 49.40 และให้เช่าแถวตามเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กำหนด น้อยที่สุด ร้อยละ 5.99 สภาพของบริเวณที่หยุดรถประจำทาง ทางเท้ากว้างพอสามารถจัดให้นักเรียนเช่าแถวได้ ร้อยละ 49.10 ทางเท้าแคบไม่สามารถจัดให้นักเรียนเช่าแถวได้ ร้อยละ 24.25 ลักษณะความผิดทางวินัยของนักเรียนขณะขึ้นรถรถประจำทาง นักเรียนหยอกล้อกันมากที่สุด ร้อยละ 35.93 สาเหตุที่นักเรียนทำผิดวินัยเพราะ พนักงานขับรถไม่นำรถจอดให้ตรงป้ายทำให้ต้องมีการวิ่งตามเพื่อขึ้นรถมากที่สุด ร้อยละ 40.12 และสาเหตุจากมีรถประจำทางผ่านหลายสายทำให้สับสน มีน้อยที่สุด ร้อยละ 19.46 ผู้ทำหน้าที่ดูแลนักเรียนในการขึ้น-ลงรถโดยสารประจำทางคือ ครูเวร มากที่สุด ร้อยละ 67.66 รองลงมาคือ ครูผู้ได้รับมอบหมาย ร้อยละ 32.63 และตำรวจจราจรน้อยที่สุด ร้อยละ 0.60

4.4 การจัดกิจกรรมด้านการปฏิบัติตามกฎจราจร สภาพการข้ามถนนของนักเรียน ไซทางข้าม มากที่สุด ร้อยละ 51.50 ไม่มีสะพานลอยหรือทางข้าม น้อยที่สุด ร้อยละ 11.38 ผู้อำนวยความสะดวกในการข้ามถนนของนักเรียนคือ ครูเวร มากที่สุด ร้อยละ 62.87 รองลงมาคือ ตำรวจจราจร และหัวหน้านักเรียนหรือสารวัตรนักเรียน น้อยที่สุด ร้อยละ 2.99 นักเรียนได้รับความรู้เรื่องของกฎจราจร โดยการสอนสอดแทรกในบทเรียน มากที่สุด ร้อยละ 79.94 รองลงมาคือเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ ร้อยละ 46.11 และใช้วิธีอบรมหน้าแถว น้อยที่สุด ร้อยละ 2.39 นักเรียนมีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติตามกฎจราจรพอสมควร ร้อยละ 61.08 และยังคงปรับปรุงแก้ไข ร้อยละ 4.09 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการฝึกวินัยด้านการปฏิบัติตามกฎจราจรนั้น โดยการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้มากที่สุด จัดสัปดาห์แห่งความปลอดภัยในการปฏิบัติตามกฎจราจร ร้อยละ 16.16 และมีครูไม่ได้จัดกิจกรรม ร้อยละ 3.59

5. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัย

5.1 ปัญหาที่เกิดจากการบริหาร ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันในทุกข้อ ว่าปัญหาที่เกิดจากครู เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย

5.2 ปัญหาที่เกิดจากครู ทั้งครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันในทุกข้อ ว่าปัญหาที่เกิดจากครู เป็นปัญหาอยู่ในระดับ น้อย

5.3 ปัญหาที่เกิดจากนักเรียน ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันในทุกข้อ ว่าปัญหาที่เกิดจากนักเรียนเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย เว้นแต่ในข้อที่ว่า นักเรียนขาดวินัยในตนเองทั้งครู และผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นในแนวเดียวกันว่า เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก

5.4 ปัญหาที่เกิดจากอาคารสถานที่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า การที่ไม่มีห้องกิจกรรมนักเรียนโดยเฉพาะ และห้องประชุมมีขนาดเล็กไม่พอเหมาะแก่จำนวนนักเรียน เป็นปัญหามาก ส่วนในข้ออื่น ๆ ทั้งครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นสอดคล้องกัน ว่าระดับของปัญหาน้อย

5.5 ปัญหาที่เกิดจากชุมชน ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันในทุกข้อว่า ปัญหาที่เกิดจากชุมชน เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีข้อค้นพบที่ผู้วิจัยเห็นว่าน่าสนใจ และควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. เกี่ยวกับสภาพภาพของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีสนามเพื่อใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เพียงพอ มากกว่าครึ่ง (52.22%) และลักษณะของบริเวณสนามโรงเรียน ก็มักประสบกับปัญหาน้ำท่วมเป็นส่วนมาก (58.78%) และเมื่อพิจารณาถึงสถานที่ตั้งก็พบว่า โรงเรียนตั้งอยู่ในวัดเกือบครึ่งหนึ่ง (46.67%) จากองค์ประกอบเหล่านี้ คงเป็นเพราะว่า แค่อุทิศการศึกษาในระดับประถม เรามักจะอาศัยวัดเป็นส่วนมาก เมื่อการศึกษาเจริญขึ้น ต้องมีการสร้างโรงเรียนเป็นสัดส่วน ผู้บริหารการศึกษาก็คงจะแก้ปัญหาในการจัดหาที่ดินเพื่อสร้างโรงเรียน ด้วยการขอรับการบริจาคที่ดินจากวัด หรือขอใช้เนื้อที่ของวัดปลูกสร้างอาคารเรียน ในการใช้สนามเพื่อจัดกิจกรรมนั้น ก็คงใช้สนามของวัดนั่นเอง แต่ในสภาพปัจจุบันความเจริญทางด้านวัตถุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ที่ดินว่างเปล่าของวัด ถูกนำมาใช้ประโยชน์มากขึ้น การใช้ที่ดินของโรงเรียนจึงถูกจำกัด เมื่อเป็นเช่นนี้ สนามโรงเรียนก็ลดน้อยลงตาม

สัดส่วน ปัจจุบันนี้ การจัดหาที่ดินเพื่อจัดสร้างโรงเรียนประถมศึกษา รัฐบาลจะใช้วิธีขอรับบริจาค และเมื่อมีผู้มีจิตศรัทธาบริจาคที่ดิน ถึงแม้ว่าจะมีเนื้อที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา รัฐบาลก็รับไว้และจัดสร้างโรงเรียนให้ตามความประสงค์ของผู้บริจาคต่อไป ดังนั้นเราจึงพบเห็นโรงเรียนประถมศึกษาที่สร้างขึ้นใหม่โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งที่ดินมีราคาแพงและหายาก มีเนื้อที่บริเวณโรงเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเป็นส่วนมาก และยังมีลักษณะไม่เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าอีกด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ การจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาจึงอาจจะไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ดังที่ สุภร ประเสริฐศิลป์ (2522:จ) ศึกษาพบว่า มาตรฐานโรงเรียนในระดับประถมศึกษา มีผลทำให้ลดสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่างกัน จึงเป็นข้อที่ควรคำนึงถึงอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารการศึกษา

2. เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงมากกว่าชาย และมีอายุอยู่ในระหว่าง 35 - 44 ปีมากที่สุด รองลงมาคืออายุอยู่ในระหว่าง 25-34 ปี ทั้งสองกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 77.91 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และมีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่ามากที่สุด ถึงร้อยละ 76.65 จึงนับได้ว่า ครูผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในด้านการเรียนการสอนทั้งวัยวุฒิและคุณวุฒิ จึงอาจกล่าวได้ว่า ในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยในโรงเรียน ครูผู้รวมโครงการ คงจะมีความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี

3. การจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยเกี่ยวกับความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย

3.1 ในเรื่องเกี่ยวกับการตรวจเครื่องแต่งกายของนักเรียนนั้น พบว่า ครูประจำชั้นจะเป็นผู้ตรวจมากที่สุด ร้อยละ 70.66 ใช้เวลาในการตรวจก่อนนักเรียนเข้าห้องเรียนมากที่สุด ร้อยละ 44.91 และจะตรวจทุกวันถึงร้อยละ 50.90 จึงนับว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้อง เพราะหน้าที่ของครูประจำชั้นนอกจากจะสอนนักเรียนตามเนื้อหาวิชาแล้ว ครูประจำชั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา จะทำหน้าที่เสมือนพ่อ-แม่ คนที่ 2 ของนักเรียนในขณะที่อยู่ในโรงเรียน ต้องทำหน้าที่รับผิดชอบต่อนักเรียนในความปกครองดูแลของตนเองอย่างใกล้ชิดและกว้าง

ขวาง จะต้องผูกติดกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งไม่เพียงแต่พฤติกรรมด้านกา
เรียนเท่านั้น พฤติกรรมอื่น ๆ เช่นความประพฤติ ลักษณะนิสัย การเล่น และโดย
เฉพาะเรื่องของระเบียบวินัย เหล่านี้ย่อมอยู่ในความดูแลของครูประจำชั้นทั้งสิ้น
ดังเช่น ผลการวิจัยของอาไฟ สจวร์ทกุล และคณะ (2523:20-23) ได้ทำการวิจัย
เรื่องขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของการสอนระดับประถมศึกษา พบว่า หน้าที่
และงานของครูประถมศึกษา นอกจากจะเป็นการเตรียมการสอบและการสอน การ
ควบคุมชั้นเรียน การตรวจงานนักเรียน การวัดและประเมินผล การจัดห้องเรียนให้
มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียน การสอนซ่อมเสริม
รวมกิจกรรมของนักเรียนและชุมชน การทำบัญชีเรียกชื่อ สมุดประจำชั้นและสมุดประจำ
ตัวนักเรียนแล้ว ครูจะต้องทำหน้าที่อบรมและปกครองนักเรียนด้วย

3.2 ความผิดทางวินัยด้านการแต่งกายที่ตรวจพบมากที่สุด คือ
นักเรียนชายไม่ใส่ชายเสื้อไว้ในกางเกงให้เรียบร้อย และนักเรียนไม่สวมถุงเท้า-
รองเท้า ซึ่งเป็นความผิดทางวินัยที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 45.80 และ 41.92
ตามลำดับ การที่นักเรียนชายมักจะแต่งกายไม่เรียบร้อย โดยไม่ใส่ชายเสื้อไว้ใน
กางเกงนั้น อาจจะเป็นสาเหตุที่ว่า นักเรียนในวันนี้ ยังไม่มีความรับผิดชอบตนเอง
เท่าที่ควร ซากความสนใจตนเอง เพราะครูเพียงแต่สั่งว่า ต้องแต่งกายให้เรียบ
ร้อย ซึ่งนักเรียนก็ยังไม่เห็นประโยชน์ที่ประสบอยู่ในชีวิตประจำวัน จากผลการวิจัย
ของ พัทธนา สุนทรสันธิ์ (2526:79) พบว่า ในหมวดการแต่งกาย การทำผิดวินัย
ของนักเรียนชายเกิดจากสาเหตุสำคัญคือ ความไม่ตั้งใจ และเหตุบังเอิญ สำหรับสาเหตุ
ของการทำผิดวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียนมัธยม เกิดจากความอยากเด่น อยากโก
ความเพื่อน กลัวไม่ทันสมัย ดังนั้น จึงต้องเป็นหน้าที่ที่ครูผู้สอนจะต้องคอยเอาใจใส่ดูแล
นักเรียนของตนให้มากขึ้น และต้องทำความเข้าใจให้นักเรียนเข้าใจถึงความหมาย
และประโยชน์ที่ได้รับจากความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากยิ่งขึ้น

3.3 สำหรับความผิดวินัยที่เกิดจากนักเรียนไม่สวมรองเท้า-ถุงเท้า
นั้น เนื่องจาก นักเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนของรัฐ
ที่เปิดสอนให้เปล่าโดยไม่เก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบำรุงใด ๆ ทั้งสิ้น ผู้ปกครองที่ส่ง
บุตรหลานเข้ามาเรียน มีสภาพฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ และมีอาชีพรับจ้างหรือ

หรือให้บริการเป็นส่วนมาก (ข้อมูลจากตารางที่ 6) อนึ่ง ถึงแม้ว่าทางกรุงเทพมหานคร จะสนับสนุนในเรื่องของเครื่องแบบนักเรียนก็ตาม การแจกก็จะแจกเฉพาะเสื้อและกางเกงหรือกระโปรงเท่านั้น แต่ก็มีใครแจกให้กับนักเรียนโดยทั่วถึงทุกคน และส่วนประกอบอื่น เช่น รองเท้า-ถุงเท้า ไม่ได้แจกให้ เมื่อเป็นเช่นนี้ ในสายตาของครู จะมองเห็นว่า นักเรียนแต่งกายไม่ถูกระเบียบ แต่งกายไม่เรียบร้อย ซึ่งผู้วิจัยจึงเห็นว่า ไม่ใช่ความผิด ที่เกิดจากตัวของนักเรียนเอง แต่เป็นความไม่สมบูรณ์ ไม่เหมาะสม ขององค์ประกอบอื่น ๆ ดังกล่าวข้างต้น ครูควรจะกวาดขันอบรมสั่งสอนให้นักเรียนรู้จักการรักษาความสะอาดของเครื่องแต่งกาย รู้จักการรักษาระเบียบวินัย โดยแต่งกายให้เรียบร้อย ไม่เอาเสื้อออกมาไว้นอกกางเกง ควรจะเป็นการดีกว่า

3.4 การจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการฝึกวินัยด้านความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย ครูจะใช้วิธีอบรมนักเรียนให้เห็นความสำคัญอย่างสม่ำเสมอ และสอนสอดแทรกในบทเรียนที่สัมพันธ์กัน มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 68.86 และ 63.17 ตามลำดับ ในกรณีนี้ครูไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมร้อยละ 1.80 และเมื่อพิจารณาจากการจัดกิจกรรมของฝ่ายบริหารโรงเรียนแล้วจะพบว่า โรงเรียนใช้วิธีเขียนป้ายคำขวัญ คติเตือนใจ ติดตามบริเวณโรงเรียนมากที่สุด ร้อยละ 73.33 รองลงมาใช้วิธีจัดการประกวดหรือให้รางวัลแก่นักเรียนที่แต่งกายสะอาดเรียบร้อยดี ร้อยละ 57.78 จากการจัดกิจกรรมดังกล่าวจะเห็นว่าการที่ครูใช้วิธีอบรมนักเรียนและสอนสอดแทรกในบทเรียนนั้น เป็นไปตามความเห็นของสุจริต เพียรชอบ (2522:51) ที่ว่า ครูควรถือโอกาสปลูกฝังค่านิยมขณะดำเนินการสอน โดยแทรกลงไปในบทเรียน และสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในการสร้างเสริมวินัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2525:217) ที่ว่า การฝึกระเบียบวินัยย่อมสอดแทรกเข้าไปได้เสมอเกือบทุกวิชา สำหรับการเขียนป้ายคำขวัญ คติเตือนใจ ติดตามบริเวณโรงเรียนนั้นก็เป็นการสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ทำงานให้กับนักเรียน ซึ่งทำให้รู้สึกเหมือนมีใครมาคอยบอกตักเตือนเราอยู่ตลอดเวลา ทำให้เราต้องถามตัวเอง เช่น เมื่อเราจะทิ้งเศษผงลงในห้องนอนเมื่อเราเหลือบมองเห็นป้ายที่ว่า "อะ อะ อย่าทิ้งขยะ" ก็จะทำให้เราชะงักและไม่กล้าทิ้งเศษขยะ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าน่าจะนำมาใช้ได้ในโรงเรียน

4. การจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยเกี่ยวกับการเดินทางไป-กลับโรงเรียน

4.1 ลักษณะการจัดกิจกรรมนั้น ครูจะให้นักเรียนเข้าแถวรวมทั้งสนามของโรงเรียนเพื่อเตรียมตัวกลับบ้าน ถึงร้อยละ 72.15 และใช้วิธีแบ่งให้นักเรียนเดินแถวเป็นสาย ๆ ตามเส้นทางกลับบ้าน มากที่สุดถึงร้อยละ 91.32 ในส่วนของผู้บริหารโรงเรียนก็ตอบเช่นเดียวกันคือ ให้นักเรียนเดินแถวเป็นสาย ๆ ตามเส้นทางกลับบ้าน มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 92.22 ซึ่งแสดงว่าทั้งครูและผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติกิจกรรม และมีความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติตามโครงการสร้างเสริมวินัยนักเรียนของกรุงเทพมหานคร

4.2 สภาพการเดินทางไป-กลับโรงเรียนนั้น พบว่า นักเรียนต้องเดินไปตามถนนซอยเพื่อไปโรงเรียน มีจำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ 77.54 และเดินไปตามทางเท้าของถนนใหญ่ ร้อยละ 60.78 อุปสรรคที่พบก็คือถนนหรือซอยมีการจราจรพลุกพล่าน ถึงร้อยละ 44.72 รองลงมาคือทางเท้าคับแคบและมีประชาชนร่วมใช้ถนนนั้น ร้อยละ 32.52 (ข้อมูลจากตารางที่ 22) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การเดินทางไป-กลับโรงเรียนของนักเรียน โดยการเดินแถวกลับบ้านโดยแบ่งเป็นสาย ๆ ตามเส้นทางกลับบ้าน ในลักษณะดังกล่าวนี้ จากการที่ผู้วิจัยได้ไปสังเกตการจัดกิจกรรมในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เมื่อโรงเรียนเลิกนักเรียนจะเดินเป็นแถวต่อเนื่องกัน จนกว่าจะหมดโรงเรียน ถ้าโรงเรียนใดมีนักเรียนเป็นจำนวนมาก ก็จะใช้ระยะเวลาพอสมควรเมื่อเป็นเช่นนี้ อาจจะทำให้บุคคลอื่นที่ต้องใช้เส้นทางต้องเดินตัดแถวนักเรียน หรือผู้ที่ขับรถสัญจรไปมาต้องใช้เวลาหยุดรถเพื่อให้นักเรียนผ่านเป็นเวลานาน ทำให้การจราจรติดขัด ปัญหาเช่นนี้มักจะเกิดขึ้นในโรงเรียนขนาดใหญ่ และมีอุปสรรคจากสาเหตุดังกล่าวอย่างไรก็ดี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันอับติภัยแห่งชาติ (2526:52-3) ได้เสนอแนะการรักษาความปลอดภัยในการเดินทางไป-กลับโรงเรียนไว้ว่า ให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนที่เดินไป-กลับโรงเรียน เพื่อลดอุบัติเหตุ ซึ่งในกรณีนี้จะต้องมีการสอนเด็กอย่างเหมาะสมที่จะให้เด็กได้เรียนรู้โดยผ่านกลุ่มกิจกรรม

4.3 ลักษณะการควบคุมดูแลนักเรียนขณะเดินแถวกลับบ้าน ครูจะใช้วิธีเดินตามแถวนักเรียนไปตลอดจนถึงจุดที่กำหนดมากที่สุดร้อยละ 51.50 รองลงมาคือครูยืนควบคุมดูแลนักเรียนตามจุดที่กำหนด ร้อยละ 49.10 และครูดูแลเฉพาะหน้า

ประตูหรือหน้าต่างบริเวณโรงเรียนน้อยที่สุด ร้อยละ 33.83 จะเห็นได้ว่าลักษณะเช่นนี้ ย่อมแสดงว่า ลักษณะการควบคุมดูแลนักเรียนขณะเดินแถวกลับบ้านของครูในแต่ละโรงเรียนมีแนวทางการปฏิบัติไม่เหมือนกัน และเป็นที่น่าสังเกตว่า ครูจะใช้วิธียึดนักเรียนเฉพาะหน้าประตูหรือหน้าต่างบริเวณโรงเรียน ถึงเกือบ 1 ใน 3 ของการจัดกิจกรรมของโรงเรียนทั้งหมด ซึ่งลักษณะการยึนครูดูแลนักเรียนดังกล่าว อาจทำให้การดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึง เพราะเมื่อพ้นประตูโรงเรียนไปแล้วเด็กจะประหลาดใจคิดวิสัยได้ การปฏิบัติเช่นนี้ครูจะต้องใช้เวลามาก และอาจไถ่ผลในการฝึกไม่ถาวร เพราะถ้าเมื่อใดเด็กไม่มีผู้ควบคุมเด็กก็จะไม่สามารถตัดสินใจในการประพฤติปฏิบัติตนได้ว่าสิ่งใดควรทำหรือสิ่งใดไม่ควรทำ ทางที่ดีโรงเรียนควรฝึกให้นักเรียนรู้จักควบคุมความประพฤติของตนเอง สำหรับในเรื่องการเดินแถวกลับบ้านนี้ ครูควรมหาวิธีการให้เด็กทราบถึงผลดีของการเดินแถว และถ้าเด็กเดินกลับบ้านไม่เป็นแถวและไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยแล้วอาจจะเกิดผลเสียอะไรบางอย่าง การออกคำสั่งเพื่อควบคุมความประพฤติของเด็กนั้น ไลเบิร์ต (Liebert 1974: 396-397) ได้ทำการทดลองกับนักเรียนระดับเกรด 3 พบว่าการออกคำสั่งเพื่อควบคุมความประพฤติของเด็กโดยบอกเหตุผลควบคู่ไปด้วยจะได้ผลในทางควบคุมพฤติกรรมของเด็กได้มากกว่าการออกคำสั่งแต่เพียงอย่างเดียว

5. การจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยเกี่ยวกับการโดยสารรถประจำทาง

5.1 ลักษณะการจัดนักเรียนรถรถประจำทาง ครูจะให้ให้นักเรียนเข้าแถวตามสายของเส้นทางรถโดยสารประจำทางที่ใช้บริการมากที่สุด ถึงร้อยละ 49.40 นอกจากนั้นใช้วิธีอื่น คือ ให้เข้าแถวรวมเพียงแถวเดียวและปล่อยให้รอรถโดยอิสระ มีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 12.27 รองลงมาให้เข้าแถวโดยแบ่งแยกชายหญิง และเข้าแถวตามสัญลักษณ์ที่กำหนด ร้อยละ 11.98 และ 5.99 ตามลำดับ และมีนักเรียนไม่ต้องการรถประจำทาง ร้อยละ 8.09 ส่วนสภาพของบริเวณที่หยุดรถโดยสารประจำทางนั้น มีทางเท้าสามารถจัดให้นักเรียนเข้าแถวได้ร้อยละ 49.10 สำหรับอุปสรรคคือ ทางเท้าแคบ มีประชาชนใช้บริการรถโดยสารประจำทางหนาแน่น และมีร้านค้ามากทำให้ไม่สามารถจัดให้นักเรียนเข้าแถวได้ มีร้อยละ 24.25, 21.56 และ 9.58 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากผลรวมแล้วจะเห็นได้ว่า มีโรงเรียนที่สามารถ

จัดกิจกรรมในการให้นักเรียนเข้าแถวรอรถโดยสารประจำทางได้เพียงครึ่งเดียวเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม จำนวนนักเรียนที่ต้องใช้บริการรถโดยสารประจำทางมีเพียงหนึ่งในสาม ของนักเรียนทั้งหมดเท่านั้น คือร้อยละ 33.33 (ข้อมูลจากตารางที่ 10) ส่วนที่เหลือนักเรียนคงจะใช้การเดินทางโดยวิธีอื่น ดังนั้นการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยในค่านี้นี้ จึงมีนักเรียนได้รับการฝึกฝนให้ปฏิบัติน้อยมาก ซึ่งก็เป็นความจริงกับสังคมปัจจุบันที่ประชาชนในเมืองหลวง ต้องประสบปัญหาการเดินทางโดยใช้บริการของรถโดยสารประจำทาง ซึ่งยอมรับกันว่า การจัดบริการของรัฐในค่านี้นี้ยังประสบปัญหาอย่างมาก เช่นรถโดยสารไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้บริการ สภาพการจราจรติดขัดเป็นประจำ การเดินทางต้องใช้เวลานาน สิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อการทำงานของบุคคลในเมืองหลวงอย่างยิ่งทำให้สังคมขาดระเบียบ ทุกคนต่างก็รีบร้อนเพื่อใช้เวลาให้มีคุณค่ามากที่สุด ภาพที่เราเห็นโดยทั่วไปตามป้ายหยุดรถโดยสารประจำทางนั่นก็คือ การแย่งชิงกันเพื่อขึ้นรถขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ขาดการเรียงลำดับก่อนหลัง ผู้ชายไม่เปิดโอกาสให้เด็กคนชรา หรือสตรีขึ้นรถก่อน เมื่อเป็นเช่นนั้นความขัดแย้งต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งที่ให้นักเรียนเห็นและอยากต่อการปรับคน เพราะในขณะที่นักเรียนเข้าแถวรอรถอย่างเป็นระเบียบ แต่บุคคลอื่นต่างก็แย่งกันขึ้นรถ แต่อย่างไรก็ตามการฝึกวินัยเช่นนี้สมควรที่จะปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กทำตนเป็นตัวอย่างให้ผู้ใหญ่เห็น และเมื่อเด็กรุ่นนี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ เราก็คงได้พบเห็นสังคมไทยเป็นระเบียบยิ่งขึ้น เหมือนประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งประชาชนของเรามีการพัฒนาค่านี้อย่างเป็นวินัย คือมีความเคารพสิทธิของตนและผู้อื่น รู้จักการเรียงลำดับ ส่งเสริมให้ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุก ๆ ด้านต่อไป

5.2 ลักษณะความผิดทางวินัยของนักเรียนขณะขึ้นรอรถโดยสารประจำทาง เท่าที่พบเห็นมากที่สุด คือ นักเรียนหยอกล้อกันขณะขึ้นรอรถ ร้อยละ 38.62 รองลงมาคือนักเรียนแย่งชิงกันขึ้นรถ ร้อยละ 35.93 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน สาเหตุที่นักเรียนทำผิดวินัยเนื่องมาจาก พนักงานขับรถโดยสารประจำทางไม่นำรถจอดให้ตรงป้าย ทำให้นักเรียนต้องวิ่งตามเพื่อขึ้นรถ ถึงร้อยละ 40.12 จึงเห็นได้ว่า ผู้ที่มีส่วนในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ก็คือ พนักงานขับรถ

โดยสารประจำทาง แต่อย่างไรก็ตาม จากสาเหตุดังกล่าว อาจจะเป็นเพราะว่า สภาพของการจราจรไม่อำนวยให้ปฏิบัติ เพราะรถโดยสารประจำทางมีหลายสาย และการไม่เคารพกฎจราจรก็อาจจะมีส่วนบางประเภทจอดขวางอยู่ในเขตหยุดรถ ประจำทาง ทำให้พนักงานขับรถไม่สามารถนำรถเข้าจอดให้ตรงป้ายจอดได้ จำเป็นต้องขับเลยไปจอดเหนือป้ายหยุดรถ หรืออาจจะนำรถจอดไม่ถึงป้าย พฤติกรรมเช่นนี้ จึงก่อให้เกิดความสับสนทั้งนักเรียนและประชาชนที่รอรถโดยสารประจำทางโดยทั่วไป จึงสมควรอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการจัดระบบการจราจรตลอดจนเจ้าหน้าที่ ผู้รักษากฎหมาย ทหาร ตำรวจ และช่างควบคุมจราจรให้มากยิ่งขึ้น

6. การจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยด้านการปฏิบัติตามกฎจราจร

6.1 พบว่าวิธีที่นักเรียนจะได้รับความรู้ในเรื่องของกฎจราจรจากการสอนสอดแทรกในบทเรียน และเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ มากกว่าที่สุภร้อยละ 79.94 และ 55.09 ตามลำดับ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติตามกฎจราจรของนักเรียนอยู่ในระดับพอสมควร คือร้อยละ 61.08 จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า ครูมักจะใช้วิธีสอนโดยการอบรมสั่งสอน มากกว่าการสอนโดยให้นักเรียนปฏิบัติจริง ในเรื่องของการสร้างเสริมวินัยด้านการปฏิบัติตามกฎจราจรนั้น นอกจากนักเรียนจะมีพื้นฐานความรู้ในเรื่องของกฎเกณฑ์แล้ว สมควรอย่างยิ่งที่นักเรียนจะได้รับการฝึกฝนด้านการปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น และเมื่อพิจารณาถึงการจัดกิจกรรมในส่วนของครู พบว่า มีครูเพียงร้อยละ 21.26 เท่านั้น ที่นำนักเรียนไปศึกษาสภาพจริงของการจราจร ในส่วนของการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนด้านการปฏิบัติตามกฎจราจร ในด้านของโรงเรียนก็พบอีกเช่นกันว่ามีโรงเรียนจัดกิจกรรมโดยการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ เพียงร้อยละ 23.44 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกันมาก จึงเป็นการจัดกระบวนการเรียนการสอน ที่ไม่สอดคล้องกับ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งกรมวิชาการ (2521:3) ได้เสนอแนะไว้ว่า พยายามให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาคำตอบเองให้มากที่สุด ยิ่งเป็นประสบการณ์ตรง ได้ปฏิบัติจริง ได้ทดลองค้นคว้าจริงยิ่งดี

7. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัย

7.1 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว ทั้งครูและผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นตรงกันในทุกหมวด และทุกข้อกระทงโดยระดับของปัญหาโดยเฉลี่ยอยู่ใน

เกณฑ์น้อย แก่ค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละข้อของทุกหมวด ค่อนข้างสูง ใกล้เคียงที่เฉลี่ยของระดับปัญหามาก คืออยู่ในช่วงระหว่าง 2.2 - 2.4 เป็นส่วนมาก (เกณฑ์เฉลี่ยของระดับปัญหามากอยู่ในระหว่าง 2.56 - 3.55) ลักษณะเช่นนี้อาจจะเป็น เพราะว่า แบบสอบถามไม่มีระดับปัญหาปานกลางให้ตอบ ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม จึงต้องตัดสินใจว่า ควรจะตอบแบบสอบถามในลักษณะใด จึงจะได้ค่าตอบที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

7.2 ปัญหาที่เกิดจากนักเรียนนั้น ครูและผู้บริหารมีความเห็นตรงกันว่า นักเรียนขาดวินัยในตนเอง เป็นปัญหามาก โดยมีค่าเฉลี่ย 2.72 และ 2.68 ตามลำดับ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า ในการเสริมสร้างระเบียบวินัยนั้น จำเป็นต้องฝึกให้เด็กได้มีวินัยในตนเองเป็นประการสำคัญ ดังที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2525 : 217) กล่าวไว้ว่า "ความมีวินัยในตนเอง คือ วินัยสูงสุดที่พึงปรารถนา"

7.3 ปัญหาที่เกิดจากอาคารสถานที่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นตรงกันในข้อ ไม่มีห้องกิจกรรมนักเรียนโดยเฉพาะ และห้องประชุมมีขนาดเล็ก ไม่พอเหมาะกับจำนวนนักเรียน เป็นปัญหามาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อนงค์ศิริ วิชาลัย (2525 : 9) พบว่าปัญหาในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่พบก็คือ ขาดงบประมาณในการดำเนินการ ขาดอุปกรณ์สถานที่ที่จะจัดกิจกรรม แต่อย่างไรก็ตาม ลักษณะการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยตามที่ได้ศึกษานี้ จะเป็นการปฏิบัติตนของนักเรียนภายนอกสถานศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น การที่ครูและผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นตรงกัน ในปัญหากังกล่าว จึงอาจจะเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไปจากวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา จึงสมควรจะได้ศึกษาปัญหานี้ให้ถ่องแท้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครู

1.1 ในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมวินัยนั้น ครูควรเน้นถึง การให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงมากที่สุด

1.2 เมื่อพบนักเรียนทำผิดวินัย ต้องตักเตือน แก้ไขให้ถูกต้องทันที

1.3 ต้องอบรมชี้แนะให้นักเรียนเห็นความสำคัญ และให้นักเรียน เกิดความรู้ความเข้าใจในตนเอง เพราะวินัยที่เกิดจากใจที่นักเรียนยอมรับยอม นำไปปฏิบัติ ได้ดีกว่าวินัยที่ต้องเป็นท่าเพราะถูกบังคับ

1.4 การอบรมทางวินัยของกระทำอย่างต่อเนื่องและตลอดไป

1.5 ควรมีการยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีวินัยเพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียนอื่น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

2.1 ผู้บริหารต้องกระตือรือร้นและเอาใจใส่ต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนอย่างจริงจัง

2.2 ควรจัดครูเข้าทำหน้าที่อย่างเหมาะสมและเพียงพอ

2.3 ควรให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของครู

2.4 ควรให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างจริงจัง

2.5 ติดตามประเมินผลในทุกโอกาส

3. ข้อเสนอแนะสำหรับกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1 ควรประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ วัตถุประสงค์โครงการสร้างเสริมวินัย และให้ความร่วมมือ

3.2 ควรมีการประสานงานในระดับสูง เพื่อให้มีการฝึกวินัยในทุกระดับชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

3.3 ควรให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่องในทุกภูมิภาค และให้ยึดถือเป็นนโยบายสำคัญ

3.4 ควรมีการติดตามผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัย โดยการสังเกตพฤติกรรม มากกว่าการศึกษาโดยการถามความคิดเห็น
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเพื่อหาความแตกต่างของลักษณะการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยในโรงเรียนแต่ละสังกัด
3. ควรมีการศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยในรูปแบบอื่น เพื่อนำมาเป็นแนวทางให้นักเรียนได้ปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น